

KONKURENTSIAMET

Estonian Competition Authority

OTSUS

09.12.2014.a nr 5.1-5/14-034

Koondumisele nr 20/2014 Elering AS / AS Võrguteenus Valdus loa andmine

Koondumine

19.11.2014 esitas Elering AS volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Fortum Heat and Gas OY (registrikood 1852303-7) ja Elering AS (registrikood 11022625) 10.11.2014 aktsiate ostu-müügilepingu. Lepingu kohaselt soovib Elering AS omandada 51,38% AS Võrguteenus Valdus aktsiakapitalist. Aktsiate omandamisega ja koosmõjus 01.01.2015 jõustuvate AS Võrguteenus Valdus põhikirja muudatustega omandab Elering AS konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses valitseva mõju AS Võrguteenus Valdus üle ja tema 100% tütarettevõtja AS EG Võrguteenus üle. Antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 19.11.2014 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on koondumise osalisteks Elering AS (edaspidi Elering) ja AS Võrguteenus Valdus (edaspidi Võrguteenus Valdus).

Eleringi aktsiakapitalist 100% kuulub Eesti Vabariigile, kelle aktsionäri õigusi teostab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Elering on koondumise eelselt Eesti põhivõrguettevõtja, kes pakub Eesti põhivõrgus elektrienergia ülekandeteenust ja vastutab bilansi hoidmise eest, et elektritarbimine ja elektrivarustus oleksid tasakaalus ning elektripinge põhivõrgus ei langeks ega tõuseks üle määratud taseme.

Võrguteenus Valdus on valdusettevõtja, kellel on 100%-line osalus AS EG Võrguteenus (edaspidi EGV), mille põhitegevusalaks on maagaasi ülekanne maagaasivõrgu kaudu.

Koondumise eelselt on Võrguteenus Valduse valitseva mõju struktuur alljärgnev: 51,38% aktsiakapitalist kuulub Fortum Heat and Gas OY (edaspidi Fortum), 37,03% Gazprombank (edaspidi Gazprom), 10,02% Itera Latvija SIA ning 1,57% väikeaktsionäridele. Koondumise eelselt, kuni 31.12.2014 kehtiva Võrguteenus Valduse põhikirja regulatsioonist tulenevate kvoorumi- ja häälteenamuse nõuetele ning vetoõiguste tõttu üldkoosoleku ja nõukogu tasandil on Fortumil ja Gazpromil ühine valitsev mõju Võrguteenus Valduse üle ja seega ka EGV üle.

Koondumise järgselt omandab Elering 51,38% Võrguteenus Valduse häältega esindatud aktsiakapitalist koosmõjus 01.01.2015 jõustuvate Võrguteenus Valduse põhikirja muudatustega ainuvalitseva mõju Võrguteenus Valduse ja seega ka EGV üle.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 391 200 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 1 917 350 eurot.

Koondumise osaliste 2013. aasta käive Eestis oli kokku üle 6 391 200 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 1 917 350 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Eleringi põhitegevusalaks on elektrienergia ülekanne ja edastamine põhivõrgu kaudu. Elering on ainus elektrienergia põhivõrguteenust pakkuv ettevõtja Eestis, kes on ühtlasi käsitatav ka elektrivõrgu süsteemihaldurina. Eleringi lisategevusalaks on bilansienergia müük, mis on seadusest tulenev süsteemihalduri kohustuste täitmiseks (ja bilansi hoidmise eesmärgil) läbiviidav toetav tegevus. Samuti hõlmab ettevõtja äritegevus marginaalses ulatuses ülekandeseadmete ja ruumide renti, dispetšerjuhtimise teenust, reguleerimisteenust naaberelektrisüsteemidele ja vanametalli müüki.

Võrguteenus Valdus on valdusettevõtja, kellel on 100%-line osalus EGVs, mille põhitegevusalaks on maagaasi ülekanne maagaasivõrgu kaudu. EGV on ainus maagaasi põhivõrguteenust pakkuv ettevõtja Eestis, kes on ühtlasi käsitatav ka maagaasivõrgu süsteemihaldurina. EGV lisategevusaladeks on torutransport ning muude üld- ja eriotstarbeliste masinate ja seadmete hulgimüük.

Eeltoodust tulenevalt puuduvad koondumise osalistel käesoleva koondumisega seotud kaubaturgudel nii vertikaalsed seosed kui ka horisontaalsed kattuvused.

Kuivõrd käesoleva koondumise puhul ei teki horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturge ning koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolekorda ühelgi kaubaturul, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsiolekorda, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesoleva koondumise puhul ei teki koondumise osaliste tegevuste vahel Eestis horisontaalseid kattuvusi ega vertikaalseid seoseid ning koondumise tulemusena ei muutu oluliselt konkurentsiolekord ega kaubaturgude struktuur. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

anda luba Elering AS ja AS Võrguteenus Valdus koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

*Konkurentsiameti 09.12.2014 otsuse nr 5.1-5/14-034 ära kiri on samane originaaliga.
/Svetlana Ljutova/ 10.12.2014*